

دکتر سیدجواد طباطبایی

نسبت گذشته و حال - دکتر جواد طباطبایی

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی
انتشار: ۱۸ آذر ۱۳۹۵ | ۱۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

اصحاب ایدئولوژی، با مخدوش کردن نسبت گذشته و حال، گذشته را به مثابه آینده‌ی حال توضیح می‌دهند. اما توجه اصحاب ایدئولوژی به گذشته و نیز به آینده که آن را از الزامات حال پیکار سیاسی قیاس می‌گیرند، برای توضیح نسبت آن با حال نیست، بلکه گذشته حالی است که پیش از موقع به وقوع پیوسته است! اصل در توضیح علی شریعتی از ابوذری به عنوان نخستین سوسیالیست، ابوذری نیست، بلکه توجیه سوسیالیسم به عنوان ایدئولوژی پیکار سیاسی است. نظام فکری ایدئولوژی نظامی فرازمانی و به این اعتبار فراتاریخی و ضد تاریخی است. و آنگهی ای

پارسیان دژ / دکتر سیدجواد طباطبایی

اصحاب ایدئولوژی، با مخدوش کردن نسبت گذشته و حال، گذشته را به مثابه آینده‌ی حال توضیح می‌دهند.

اما توجه اصحاب ایدئولوژی به گذشته و نیز به آینده که آن را از الزامات حال پیکار سیاسی قیاس می‌گیرند، برای توضیح نسبت آن با حال نیست، بلکه گذشته حالی است که پیش از موقع به وقوع پیوسته است!

اصل در توضیح علی شریعتی از ابوذر به عنوان نخستین سوسیالیست، ابوذر نیست، بلکه توجیه سوسیالیسم به عنوان ایدئولوژی پیکار سیاسی است.

نظام فکری ایدئولوژی نظامی فرازمانی و به این اعتبار فراتاریخی و ضد تاریخی است. و آنگهی ایدئولوژی برای پنهان نگاه‌داشتن سرشت فراتاریخی خود، میدانی از آگاهی کاذب ایجاد می‌کند و از این رو نه تنها «آگاهانه» ضدتاریخی است، بلکه مانع معرفتی عمده‌ای در راه تکوین اندیشه‌ی تاریخی است که به گفته‌ی ابوالفضل بیهقی مبنایی برای «تاریخ بیداری» است.

بدین‌سان در فقدان اندیشه‌ی تاریخی، هیچ کوششی برای تدوین تاریخ و تاریخ اندیشه نمی‌تواند مبتنی بر نقادی ایدئولوژی‌های سیاسی برای پاره‌کردن «پرده‌ی پندار»ی که آگاهی کاذب بر روی واقعیت می‌کشد نباشد...

تاملی درباره‌ی ایران

جلد دوم، بخش نخست، صص ۲۸-۲۹

دکتر جواد طباطبایی

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «نسبت گذشته و حال - دکتر جواد طباطبایی»، پارسیان دژ، ۱۳۹۵.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وب‌سایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<https://www.parsiandej.ir/articles/1889/pdf/نسبت-گذشته-و-حال-دکتر-جواد-طباطبایی.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵